

1345 25. Marts 1895: 2. Beh. af Lovf. om en Sporforb. fra Rbh.s Løldbod til Havnbanen. 1346

og halvt af Statskassen; der er ikke Tale om nogen særlig Havnkasse, men Udgifterne ere altsaa helt igennem afholdte halvt af Kommunerne og halvt af Statskassen. Det samme gælder Havnbanen i Vejle — Udgiften er afholdt halvt af Statskassen, halvt af Kommunen. Noget lignende gælder i Nørresundby, kun med den Forskel, at der er Udgiften for Kommunens Vedkommende større end Statskassens. Og saaledes er der adskillige andre Eksempler, som ærede Medlemmer af Tinget jo vilde kunne se, uden at jeg behøver at dvæle videre ved den Ting. Da det nu er den almindelige Regel for det øvrige Lands Vedkommende, at Byerne rundt omkring maa bidrage Halvdelen af Udgiften til saadanne Anlæg, saa finder jeg det ogsaa rimeligt, at Landets rigeste Kommune — ikke blot direkte men ogsaa i Forhold til Folketallet mener jeg, at Kjøbenhavn er Landets rigeste By — ikke stilles gunstigere end Smaabyerne rundt omkring i Landet, men maa, for at opnaa saadanne Goder ved Statens Hjælp, udrede et forholdsvis lige saa stort Bidrag som Landets øvrige Kommuner. Derfor har jeg ikke kunnet være med til, at foreslaa et Tilskud, der er lavere end Halvdelen af samtlige Anlægsudgifter, og jeg maa anbefale dette Forslag til Vedtagelse.

Endelig er der endnu en Betragtning, jeg maa gøre gældende, og det er med Hensyn til Bestemmelsen om Statslaanen, der findes i den sidste Paragraf, § 5. De Grunde, jeg havde til at modsætte mig Statslaan i Fjor, eksistere i alt væsentligt ikke længere, men naar jeg nu alligevel foreslaar, at § 5, angaaende Statslaan, skal udgaa af dette Lovforslag, saa er det for det første, fordi jeg ikke finder det rigtigt saadan at stille Jærnbaneanlæg i anden Række, saaledes at det skal være et Princip, der skal være gældende herefter, at vi ikke kunne faa en Stump Jærnbane her i Landet, undtagen det skal ske ved Laan. Derimod bevilger man uden videre Fæstningsudgifter, Gardehusarkaserne, Ingeniørkaserne og forskellige andre Udgifter, der kunne kræve større eller mindre Beløb, uden Statslaan. Men nu skal det være en staaende Regel, at hver Gang der er Tale om en nok saa lille Stump Jærnbane, saa skal den bygges ved Statslaan. At Jærnbaner saaledes skulle

stilles i anden Række i Sammenligning med Statens øvrige Udgifter, er mig meget imod, og jeg vil for mit Vedkommende meget nødig ind paa dette Princip. — Dernæst har jeg en anden almindelig Grund, nemlig den, at det forekommer mig, at man skal være lidt varsom med saaledes atter og atter at gaa til at laane. Der er jo dog noget, der hedder, at Laanet skal betales tilbage. Staten skal laane, Kommunen låner, og private laane og laane over Evne. Jeg synes, man skulde stille paa at begrænse sig med Hensyn til denne Laanen, og navnlig synes jeg, at Staten, naar der ikke foreligger ganske særlige Tilfælde, skulde begrænse sig med Hensyn til at laane. Jeg kan indrømme, at Jærnbaneanlæg kunne under visse Omstændigheder kræve Statslaan. Jeg finder det rigtigt, at Loven af 1861 krævede Statslaan, fordi den drejede sig om en Masse af Jærnbaneanlæg, om mange Millioner, saa der var Statslaan rimeligt. Endvidere var det ogsaa rimeligt, da man ved Loven af 1880 overtog de sjællandske Jærnbaner for en meget betydelig Sum, at en Del af dette Beløb tilvejebragtes ved Statslaan. Endelig kunde jeg ogsaa fra den Side set finde det rimeligt, at der ogsaa sattes Statslaan i Forbindelse med de forskellige Love af 8de Maj 1894, som angaa Udgifter fra Statens Side til omtrent 40 Millioner Kroner. Men jeg kan ikke finde det rimeligt, naar der er Tale om en Ubetydelighed som her, at denne Ubetydelighed saa skal gøres afhængig af Statslaan, derfor stemmer jeg imod og anbefaler at stemme imod § 5.

Ordføreren (Rump): Det gør mig ondt, at jeg glemte Mindretallets Forslag med Hensyn til § 5, og jeg vil gerne for at redressere det komme med disse Bemærkninger, som jeg ellers vilde have gjort for. — Det ærede Medlem udtalte, at han finder det urigtigt, at det skulde være nødvendigt, hver Gang der er Tale om et Stykke Jærnbaneanlæg, at gøre det afhængigt af Statslaan. Nej, det skal det ikke hver Gang, men kun naar det er fornødent, og jeg mener, at her er særlig Grund dertil. Banen skal anlægges til næste Aar, og vi hørte under Finanslovens Behandling, at der nok i Djebliffet kunde kalkuleres et Overflud, men at det maatte paaregnes at ville svinde stærkt,